

FUEN: védelmet kérnek a kisebbségek

Kolozsváron tartotta kongresszusát az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója

Beethoven Örömdójának dallamára írták alá a Minority SafePack európai polgári kezdeményezést az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) 62. kongresszusának résztvevői. A Kolozsváron megtartott kongresszuson elhangzott: Románia nem tartja tiszteletben a kisebbségi jogokat.

Az Európai Unió himnuszának megválasztott klasszikus műnek, az Örömdójának többször is el kellett hangoznia ahhoz, hogy a FUEN-kongresszus mintegy 300 résztvevője aláírasson Boncidán. A FUEN európai reprezentativitását hangsúlyozandó, a kongresszus résztvevői egy nagy Európa-térképet láttak el kézjegyükkel.

A kezdeményezés célja kétségtelenül fontos elképzelés: az RMDSZ és FUEN által kidolgozott Minority SafePack elnevezésű javaslatcsomag nyelvi, oktatási, kulturális kérdésekben, a regionális politikában, a médiaszabályozás és a támogatáspolitikai területén javasolt intézkedéseket az Európai Bizottság számára. Nem véletlen, hogy a kongresszus főszervezői is ezt tartották a több napos rendezvény kiemelkedő eseményének. A körítéstről is gondoskodtak: a Bánffy-kastély kapujában egy pohár pezsgő várta az érkező vendégeket, és arra is gondot fordítottak, hogy röviden bemutassák a Bánffy családot és a kastély történetét, valamint a műemlék épület restaurálásának jelenlegi

politikusok egyetértettek abban, hogy fel kell számolni a közösségeiket sújtó egyenlőtlenségeket. Ebből a célból született meg a Minority SafePack polgári kezdeményezés is.

Az európai őshonos kisebbségeket tömörítő szervezet, a FUEN kongresszusának résztvevőit a magyar kormány képviselői is köszöntötték. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes – a kongresszuson felolvasott üzenetében – gratulált a FUEN-nek a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéshez, és nyomatékosította: itt az ideje, hogy a nemzeti kisebbségek ügyét európai szinten is megtárgyalják. „Az Európai Bizottság is belátta, hogy ez közös ügy, amely nemcsak a kisebbségekre tartozik, hanem minden uniós polgárt és minden tagállamot érint” – fogalmazott a miniszterelnök-helyettes. Semjén Zsolt arra biztatta az európai kisebbségeket, hogy használják ki a polgári kezdeményezés aláírásgyűjtő kampányát a kisebbségek helyzetének megismertetésére. „A nemzeti kisebbségek ügye súlyának megfelelően jelenjen meg az európai politikai napirenden” – fogalmazott a politikus.

Tőkés: az autonómia az elszakadás legjobb ellenszere

„Az RMDSZ elnöke kolozsvári beszédében a kemény hangú igazmondás hevével állapította meg, hogy »a NATO-, majd az EU-csatlakozás idején tapasztalt kisebbségbarát román intézkedések kora lejárt, és elkezdődött egy visszarendező folyamat«. Sajnálattal érzékeljük, hogy az RMDSZ elöljárójának 21 évre volt szüksége ahhoz, hogy végre ráébredjen a romániai kommunista és nacionalista visszarendződés mindennapi és folya-

matos valóságára, amelyben közel három évtizede élünk adatik. Feltehetően a neptuni paktum bukaresti optikája téveszti meg romániai politikuskunkat” – fogalmaz a kolozsvári FUEN-kongresszusra reagálva Tőkés László EP-képviselő, az EMNT elnöke, aki az országfélró román politikuskokat Cristoph Pan dél-tiroli egyetemi tanár, a FUEN egykori elnökének szavaival nyugtatja: „az autonómia az elszakadás legjobb ellenszere.”

jogokért. Ezért vett részt a kezdeményező oldalán az Európai Bizottság elleni pereskedésben, amely végül a polgári kezdeményezés bejegyzéséhez vezetett. Az államtitkár megerősítette, Magyarország és a határain kívül élő nemzetiségek kiveszik részüket az egymillió aláírás összegyűjtéséből. Hozzátette: az európai identitás része a kulturális sokszínűség. Nyomatékosította: az EU hatvanmillió kisebbségi polgára azt várja el, hogy az unió ne csak az alapszerződésében deklarálja értékékként a sokszínűséget, hanem szabályozással teremtsen kedvező feltételeket a kisebbségi identitás megőrzéséhez, ahhoz, hogy a kisebbségek boldoguljanak a szülőföldjükön.

Kelemen Hunor: szinte semmi nincs rendben

Vincze Loránt, a FUEN elnöke köszöntőbeszédében szóvá tette: dacára annak, hogy Románia példaértékűnek tartja kisebbségpolitikáját, a román állam meghívott képviselői távol maradtak a rendezvényről. Vincze szerint sajnálatos, hogy olyan

FORRÁS: FUEN.ORG

szó. „Azt szeretnénk, ha a romániai magyar közösséget államalkotó tényezőként ismernék el, a magyar nyelvet pedig regionális nyelvként” – jelentette ki a FUEN elnöke. Hangsúlyozta: ez nem lenne szokatlan Európában, ráadásul Románia szomszédai közül Magyarország, Szerbia és

den polgára az anyanyelve mellett már az iskolában megtanuljon két európai nyelvet. Hangsúlyozta: a fiatalok számára azért is fontos a nyelvtanulás, mert ez elősegíti az elhelyezkedési lehetőségeiket a munkaerőpiacon. Arról is értekezett, hogy a kulturális örökség gazdasági hasznot

A Minority SafePack nyelvi, oktatási, kulturális kérdésekben és a regionális politikában javasolt intézkedéseket az Európai Bizottság számára.

a Moldova Köztársaság is elől jár a jó példával, Moldovában a gagaúz közösség területi autonómiával is rendelkezik.

Kelemen Hunor azt sérelmezte, hogy a román külügyminisztérium bajkeverőnek próbálja beállítani az erdélyi magyarokat és a FUEN-kongresszust. „Rossz hírnököt keltik, valótlanúságot állítanak rólunk és szándékainkról. Úgy is mondhatnám, hogy hazudnak. Többek között azt hazudták, hogy a Minority SafePack (európai polgári kezdeményezés) szándéka az etnikai szeparatizmus, és mi arra törekszünk, hogy Románia területi egységét veszélybe sodorjuk. Minden törekvésünkről elmondtuk, hogy azokat kizárólag Románia határain belül kívánjuk megvalósítani, és kizárólag a parlamenti politikai eszközöket használjuk” – jelentette ki Kelemen Hunor. Kelemen szerint kizárólag a román külügyminisztérium állítja, hogy Románia megoldotta a kisebbségi kérdést, és a román kisebbségpolitika modellértékű. „Mi ezzel szemben azt mondjuk: szinte semmi nincs rendben” – szögezte le Kelemen Hunor.

A kolozsvári rendezvényen közben futótűzként terjedt a hír, hogy feletteseik megpróbálták rávenni Laczikó Enikót a kisebbségi államtitkárságról és Horváth Istvánt a Nemzeti Kisebbségkutató Intézettől, hogy bemutatójukon ne fogalmazzanak túl élesen, ne érintsenek minden olyan kisebbségi gondot, amely árnyalná a román állam hivatalos retorikáját a bánásmódról, amelyben saját nemzeti kisebbségeit részesíti. Az MTI értesülését Vincze Loránt megerősítette.

Navracsics Tibor: meg kellene tanulnunk egymás nyelveit

Az őshonos nemzeti kisebbségek hozzájárulása az európai kulturális hagyatékhöz című panelbeszélgetés fő előadója Navracsics Tibor, az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztosa volt, aki arról értekezett: kívánatos lenne, hogy az Európai Unió min-

is termel, hiszen közvetlenül több mint 300 ezer, közvetetten pedig 7,8 millió munkahelyet biztosít például a turizmusban.

Egy nappal korábban Navracsics Tibor EU-biztos Vasile Puscaş egyetemi tanárral, Románia EU-csatlakozásának egykori főtárgyalójával vett részt egy fórumon a kincses városban, és együtt válaszoltak a fiatalokból álló hallgatóság kérdéseire. Arra a kérdésre, hogy miért válik radikálisá az európai ifjúság, Navracsics azt mondta: ebben szerepe van a korábbi gazdasági válságnak és a jelenlegi identitáskriszisek egyaránt. Azt is elmondta, hogy legalább Közép-Európában be lehetne vezetni egymás nyelveinek a megtanulását. Arra a kérdésre, hogy milyen esélyét látja annak, hogy a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés EU-jogszabály elfogadásához vezessen, válaszában kijelentette: a bizottság bejegyezte a kezdeményezést, és nem lenne helyes, ha a bizottság tagjaként politikai véleményét fűzne hozzá.

Vincze Loránt: nem igaz a példaértékű román modell

A rendezvénysorozat a kongresszus vasárnapi közgyűlésével ért véget, amelyen a küldöttek számos határozatot fogadtak el. Ezek egyike azt szorgalmazza, hogy Romániában csökkentsék húsz százalékról tíz százalékra a kisebbségek helyi arányának küszöbét, amely felhatalmazza őket a nyelvi jogok használatára. Az esemény főszervezője, Vincze Loránt sikeresnek ítélte a kongresszust, ugyanakkor nehezményezte, hogy a román állam képviselői nem jelentek meg, noha úton-útfélen hangoztatják, hogy példaértékű a romániai kisebbségek helyzete. „Ez azt jelenti, hogy Románia esetében távolról sem lehet olyan gondoskodó államról beszélni, amelyik megbecsüli nemzeti kisebbségeit, és ez a kongresszus valamennyi résztvevője számára nyilvánvalóvá vált” – fogalmazott Vincze.

KISS ELŐD GERGELY

Navracsics Tibor EU-biztos és Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a FUEN-kongresszuson

helyzetét és az ezzel kapcsolatban felmerülő gondokat. Az esemény üde színfoltja volt, hogy az ünnepi fogadást követően, a skót küldöttség egyik tagja skót dudán játszott autentikus skót dallamokat a kastély udvarának egyik szegletében a köréje gyűlt közönség szórakoztatására.

Erőteljes magyarországi kiállás

A már-már maratoninak tűnő rendezvénysorozat még csütörtökön kezdődött el Kolozsváron a román kormány kisebbségpolitikáját bíráló köszöntőbeszédekkel és az első napi tematikus előadásokkal. A Napoca Grand Hotel első emeleti konferenciatermében megtartott eseményen felszólaló európai kisebbségeket képviselő

A kongresszust köszöntő Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár azt hangsúlyozta, hogy Magyarország kiáll a nemzetközi fórumokon a kisebbségeket megillető

országként kell Romániáról beszélnie, amely elutasítja a párbeszédet, amikor kollektív jogokról, egy közösség zászlóhasználatáról vagy az anyanyelv-használati esélyegyenlőségről van

Dióhéjban a FUEN-ről

A FUEN az őshonos nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok európai ernyőszervezete, amelyet 1949. november 20-án alakítottak meg Párizsban. A szervezet a kommunista rezsim 1989-es kelet-európai bukásáig elsősorban a nyugat-európai kisebbségi közösségeket tömörítette. A fordulat után a közép-kelet európai nemzeti kisebbségek szervezetei is teljes jogú tagjaivá váltak a FUEN-nek. Jelenleg 32 európai ország mintegy 90 szervezete alkotja a tagságot. A FUEN tevékenységének fő célja az európai kisebbségek érdekeit képviseli. Évente megtartják a nemzetközi szervezet kongresszusát. A FUEN működésének alapelveit a 2006-ban elfogadott Európai őshonos nemzeti kisebbségek chartája tartalmazza.